

Przewodnik

Do egzaminu z *Historii filozofii starożytnej*

*Kierunek Filozofia
semestr I*

opracował Artur Andrzejuk
(na prawach maszynopisu)

Katedra Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej

Warszawa 2009

Treści programowe

1. Literatura i źródła do poznania starożytnej filozofii greckiej
2. Periodyzacja dziejów filozofii
3. Jońska filozofia przyrody
4. Dwutorowość greckich wierzeń religijnych – orfizm
5. Pitagorejczycy
6. Parmenides i eleaci
7. Italska filozofia przyrody
8. Sofiści
9. Sokrates i sokratycy
10. Platon i Akademia
11. Arystoteles i Liceum
12. Epikurejczycy
13. Stoicy
14. Sceptycy
15. Medioplatonizm
16. Neoplatonizm
17. Starożytna filozofia chrześcijańska – Orygenes
18. Platon i akademia
19. Augustyn i Boecjusz
20. Nauka grecka w Syrii

Egzamin

Literatura obowiązkowa

Podstawą egzaminu jest wykład oraz lektury (wskazane podręczniki).

1. G. Reale, *Historia filozofii starożytnej*, t. 1-5, tł. I.E.Zieliński, 1994-2002.
2. I.Dąbbska, *Zarys filozofii greckiej*, 1983.
3. J. Legowicz, *Historia filozofii starożytnej, Grecji i Rzymu*. Wybór tekstów, 1970.
4. F.Copleston, *Historia filozofii*, t. 1, Grecja i Rzym, tł. H.Bednarek, 1988.
5. P. Hadot, *Filozofia jako ćwiczenie duchowe*, tł. P. Domański, 1992.
6. P. Hadot, *Czym jest filozofia starożytna*, , tł. P. Domański, 2000.
7. W.Tatarkiewicz, *Historia filozofii*, t.1, (wszystkie wydania)
8. A.Krokiewicz, *Zarys filozofii greckiej*, 1995.
9. J.P.Vernant, *Źródła myśli greckiej*, tł. J.Szacki, 1996.
- 10.M.Gogacz, *Platonizm i arystotelizm. Dwie drogi do metafizyki*, 1996.
- 11.S.Swieżawski, *Dzieje europejskiej filozofii klasycznej*, 2002.
- 12.J.Gajda-Krynicka, *Filozofia przedplatońska*, 2007.

Forma zaliczenia (egzamin):

0. warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia *ćwiczeń z historii filozofii starożytnej*

1. Przebieg egzaminu

- a. Egzamin przeprowadza się w formie ustnej.
- b. W pierwszym rzędzie stawiane są pytania dotyczące filozofii Platona i Arystotelesa; ich zaliczenie jest *conditio sine qua non* całego egzaminu.
- c. Następne pytania dotyczą dziejów filozofii greckiej (od Talesa do Boecjusza). W ich wyniku ustala się, czy student opanował materiał dobrze (4), jedynie dostatecznie (3, 3+), czy niedostatecznie (2).
- d. Gdy materiał ten opanowany jest dobrze, wtedy stawiane są pytania przekrojowe (jedno lub dwa) i ustalana ostateczna ocena (5, 4+, 4).

Wykaz tez egzaminacyjnych

TEMATY PRZEKROJOWE

1. Bóg
2. Poznanie
3. Etyka
4. Koncepcja bytu
5. Terminologia

ARYSTOTELES

1. Struktura bytu
2. Pojęcie ruchu
3. Człowiek
4. Poznanie
5. Etyka
6. Bóg
7. Polityka

PLATON

1. Pojęcie idei
2. Zagadnienie poznania
3. - zmysłowe
4. - wiedza wrodzona
5. Człowiek
6. - preegzystencja
7. - nieśmiertelność
8. Etyka
9. Kosmologia
10. Polityka

SZKOŁY

1. Mileacka
2. Eleacka
3. Pitagorejczycy
4. Pluraliści
5. Sofiści
6. Cynicy
7. Cyrenajczycy (hedoniści)

8. Megarejska
9. Elidzko-eretrejska
10. Akademia
11. Likejon
12. Epikurejczycy
13. Stoicy
14. Sceptycy
15. Medioplatonicy
16. Szkoły neoplatońskie
17. Katechetyczna w Antiochii
18. Katechetyczna w Aleksandrii
19. Ojcowie kapadoccy
20. Filozofia w starożytnym Rzymie
21. Szkoły w Edessie i Nisisbis

SPORY

0. Religia oficjalna a religia misteriów
1. Heraklita i eleatów
2. Sokratesa i sofistów
3. Platona i Arystotelesa
4. Chrześcijan i pogan
5. Augustyna i sceptyków

POSTACIE

1. Dlaczego Talesa uważa się za pierwszego filozofa?
2. Na czym polega wyjątkowość Ksenofonta?
3. Problemy filozofii Heraklita
4. Na czym polega kwestia sokratyczna?
5. Dlaczego Filon z Aleksandrii jest uważany za prekursora neoplatonizmu?
6. Przetaw filozoficzne dokonania Cyncerona
7. Dlaczego Boecjusza uznano za ostatniego filozofa starożytności?